

BIJLAGE 9: Reactie van partij Stad Gent op het voorlopig eindverslag en antwoord van de deskundige.

Gent, 1 juni 2011

Mijnheer de deskundige, waarde prof. Veny,
Geachte heer Goes,

Met betrekking tot Uw verslag in praelectuur, ontvangen op 24 mei ll., mag ik U namens mijn cliënte, de stad Gent, het volgende melden :

1. Cliënte apprecieert in hoge mate de door U en Uw onderzoeksteam ondertussen verrichte werkzaamheden, waarbij U in volle onafhankelijkheid (ten aanzien van de standpunten van de partijen en, in het verleden ook, het standpunt van de toezichhoudende overheid) en objectiviteit, volgens een eigen methodiek, bent te werk gegaan.

Behoudens wat hierna wordt gezegd zijn haar diensten, na ontvangst van het verslag in praelectuur, dan ook niet overgegaan tot de zgn. 'controle van de controle'.

In dezelfde context beperkt cliënte dan ook haar opmerkingen hierna tot de globale oorzaken van de verschillen in verworpen handtekeningen tussen het resultaat van haar eigen werkzaamheden anno 2003 en Uw huidige bevindingen.

Waarbij vooraf al weze gezegd dat de beschikbare informatica inmiddels zodanig is geëvolueerd dat het 'terug vinden' van ondertekenaars van de petitie die onvolledige gegevens invulden, evident beduidend gemakkelijker is geworden. Hetgeen op zichzelf ten dele het verschil van 785 bijkomend weerhouden geldige handtekeningen (zie echter hierna) verklaart.

2. Behoudens het voorzegde, worden p. 14 van Uw verslag in praelectuur, de redenen aangegeven waarom dat verschil (maximale bovengrens) thans voorligt.
  - (a) Daar waar door cliënte anno 2003, in toepassing van het toenmalige artikel 321, tweede lid, 3° N.Gem.w., reeds een zekere soepelheid in het geldig verklaren van handtekeningen (bv. bij het ontbreken of onjuist of deels onjuist zijn van voornamen en/of adres) werd in acht genomen, met name wanneer de wettelijk voorziene gegevens (naam, voornaam, geboortedatum en woonplaats) niet volledig aanwezig waren, hebt U bij Uw huidige werkzaamheden, in

toepassing van artikel 208, tweede lid, 3° van het gemeentedecreet, 'de grootst mogelijke soepelheid' aan de dag gelegd ;

cliënte stelt zich daarbij de vraag hoever deze 'grootst mogelijke soepelheid' is gegaan, met name welke maatstaven daarbij, algemeen gezien, werden gehanteerd en, zo mogelijk, welk daarvan het impact kan zijn geweest op het aantal bijkomend aanvaarde geldige handtekeningen ; indien mogelijk vraagt zij een antwoord hierop in het eindverslag.

- (b) Bovenop hetgeen gezegd werd onder (a) heeft Uw onderzoeksteam, aan de hand van de haar ter beschikking staande informatica, ook 'actief gezocht' naar personen waarvan de gegevens 'duidelijk onvolledig en/of deels foutief' waren ;

het komt aan cliënte voor dat door een zulkdanig actief onderzoek de verplichtingen van het bestuur, bij haar in artikel 208 voorgeschreven onderzoek, in ruime mate worden overschreden ;

nazicht van de resultaten van dit actief onderzoek ten aanzien van de oorspronkelijk door mijn cliënte 261 'onleesbaar' geachte vermeldingen en dus om die reden geweerde handtekeningen, leert dat Uw onderzoek 74 personen / handtekeningen heeft kunnen identificeren aan de hand van gegevens, andere dan de naam van de betrokkene, hetzij 28% (zie de lijst als bijlage bij de te overhandigen brief onder de hoofding 'aanvaarde onleesbare namen') ;

worden deze bevindingen geëxtrapoleerd naar de 1288 oorspronkelijk op naam 'niet gevonden' ondertekenaars, dan zou zulks 360 door Uw verslag, ingevolge 'actief onderzoek' onterecht bijkomend geldig geachte handtekeningen opleveren ;

cliënte mag U derhalve vragen desbetreffend standpunt in te nemen.

- (c) Het aantal handtekeningen wegens 'geen kiesrecht' kwam volgens het onderzoek van cliënte anno 2003 op 105 te liggen en volgens Uw bevindingen op 103 ;
het zal uiteindelijk aan het College van Burgemeester en Schepenen van cliënte (onder het toezicht van de toezichthoudende overheid dan wel van de Raad van State) toekomen om in voorkomend geval rechtens te beslissen of deze handtekeningen als geldig te aanzien zijn of niet, vermits dit een rechtspunt is, dat zich buiten het deskundig onderzoek situeert (art. 962 Ger. Wetb.) ;

desalniettemin is thans reeds vast te stellen dat aan de hand van de huidige steekkaarten waarover mijn cliënte beschikt (zie artikel 7bis van het Kieswetboek van 12 april 1894) en die ter inzage zijn van de deskundige, 11 handtekeningen personen betreffen die zowel anno 2003 als thans in leven waren / zijn, inwoner waren / zijn van de stad Gent en die niet van hun kiesrecht, om welke reden ook of hoe ook, werden geschorst, maar ervan definitief uitgesloten zijn (artikel 6 van hetzelfde Wetboek) ; zodat buiten mogelijke betwisting is dat deze handtekeningen bijkomend te weren zijn.

3. Het gezegde onder (a) hier voren onverlet gelaten is de stad Gent dus de mening toegedaan dat $74 + 360 + 11$, hetzij **445** handtekeningen om de voorzegde redenen in het verslag onterecht als toch geldig werden aangemerkt, terwijl omtrent 94 (dan wel 92) handtekeningen (grotendeels de uit hun kiesrecht geschorste personen, maar ook definitief uitgesloten die inmiddels overleden zijn of geen inwoner van de stad Gent meer zijn) rechtens een beslissing te nemen is door wie het behoort.

Aldus zou het aantal bijkomend geldig te verklaren aantal handtekeningen 340 (in de plaats van 785) bedragen en het tekort aan geldige handtekeningen 795 belopen.

Mag ik vragen, mijnheer de deskundige, met het voorgaande rekening te houden bij Uw eindverslag.

Kopie dezer, met bijlage, gaat uiteraard naar mijn achtbare confrater mr. M. verstraeten.

Hoogachtend,

Patrick Devers.

Bijlage : 1

Addendum II: Antwoord van de deskundige op de opmerkingen van de Stad Gent naar aanleiding van het voorlopig eindverslag.

Op de ochtend van de dag van de afsluitende vergadering ontving de deskundige een brief met later te volgen lijst van handtekeningen die naar de mening van deze partij onterecht geldig werden verklaard.

In dit addendum worden de antwoorden op de gestelde vragen verstrekt.

Punt 2, a: De gehanteerde maatstaf was het praktisch vaststellen of iemand al dan niet kon worden terug gevonden in het Rijksregister. De bovengrens daarbij bestaat uit de gegevens weergegeven op de petitie maar daarbij werd van elk verstrekt gegeven, elke mogelijke schrijfwijze onderzocht. Concreet werd zo gezocht op de verschillende geboortedatum die konden zijn bedoeld, op de verschillende voor – en familienamen die konden zijn bedoeld, op het adres en de huisnummers die konden zijn bedoeld; tot alle mogelijke combinaties werden geverifieerd.

Punt 2, b: De deskundige is van oordeel dat dit standpunt reeds is vervat in het voorlopig eindverslag en het eindverslag: er werd een praktisch criterium gehanteerd om het maximaal aantal handtekeningen vast te stellen dat mogelijk als geldig kan worden beschouwd. Daarmee is allerminst beweerd of geoordeeld dat ook op een stadsbestuur een even omvangrijke verplichting rust. Om die reden vermeldt het (voorlopig) eindverslag uitdrukkelijk deze gehanteerde optiek met toevoeging dat, op basis van het verschil tussen het praktisch criterium en wettelijke criterium, de Stad Gent de mogelijkheid heeft om concreet per naam de reden aan te geven waarom zij op grond van de haar (en niet de deskundige) toekomstige discretionaire bevoegdheid van oordeel is dat de “verschafte gegevens ontoereikend zijn om toetsing van hun identiteit mogelijk te maken” en de wettelijke schrappingsredes dus wel voorhanden is.

We nemen kennis van de intentie om op de afsluitende vergadering een dergelijke lijst over te maken, daar zal besloten moeten worden of de Stad vasthoudt aan de vraag deze concreet te verwerken in de eindtelling.

Punt 2, c: Het verschil in aantal bestaat uit de blijvende ongeldigheid van 2 van de 105 personen: waarvan één omdat uitzonderlijk in het Rijksregister de schorsing op de referentiedatum zichtbaar was.

Op de verwijzing naar de steekkaarten kan enkel worden geantwoord dat deze, hoewel blijkens uw opmerking, beschikbaar waren maar niet ter beschikking. De deskundige heeft deze niet ontvangen en dus niet in het onderzoek kunnen betrekken, al wordt bevestigd dat deze tijdens een tussentijdse vergadering wel ter

sprake zijn gekomen. Er werd vanaf het begin van het deskundigenonderzoek duidelijk gesteld dat de deskundige zich baseert op de vandaag beschikbare informatie in het Rijksregister en dat elk van deze oorspronkelijk verworpen handtekeningen omwille van schorsing van het kiesrecht, slechts onder dat uitdrukkelijk voorbehoud als geldig wordt beschouwd.

Punt 3: De deskundige neemt akte van de door de Stad Gent gemaakte voorbehouden; ze zijn logisch en waren reeds vervat in het (voorlopig) eindverslag:

- Het voorbehoud ten opzichte van de oorspronkelijk verworpenen wegens schorsing van het kiesrecht, is vanaf het begin van de opdracht vervat in het deskundigenonderzoek. De specifieke opmerking betreffende de 11 personen die als definitief van het kiesrecht uitgesloten moeten worden beschouwd, wordt hieraan toegevoegd.
- Het voorbehoud ten opzichte van de onleesbare en onvindbare handtekeningen is eveneens reeds in het (voorlopig) eindverslag vervat.

Gegeven deze omstandigheid kan de eindconclusie van het eindverslag worden aangehouden, met in achtneming van deze voorbehouden.

Registratie handtekeningen petitie : Districtbesturen

	CEVI	Infoverwerking	Totaal
Ingediend			27343
Geregistreerd	25682	1661	27343
Aanvaard	21487		21487
Verworpen	4195	1661	5856
redenen :			
Woonplaats	1260	61	1321
Geschorst	105		105
Dubbel	2582		2582
Overleden	145		145
< 16 jaar	95		95
Geen handtekening	7		7
Onleesbaar		261	261
Geen voornaam		33	33
Niet gevonden		1208	1208
Onbestaand		13	13
Totaal	4195	1661	5856

Aantal inwoners op 12 september 2003 :	228.670
10 % van de inwoners	22.867
Aanvaarde handtekeningen	21.487
Tekort :	1.380